

Півтисячі образотворчих історій на Різдво

**Всеукраїнська різдвяна виставка.
Центральний будинок художника (Київ).**

Зимові виставки мають дивну властивість. Зали в містичний спосіб наповнюються запахом запалених свічок та хвої. А твори (навіть позбавлені святкової тематики) оповиває меланхолія, що зазвичай супроводжує падання снігу за вікном.

Різдвяна експозиція у ЦБХ вважається наймасштабнішим виставковим дітищем Київського відділення Національної спілки художників України. Добір робіт свідомо строкатий: тут представлено мистецтво на всі смаки. Знайшлося місце творам молодих і солідних, столичних і регіональних митців, котрі працюють у всіх видах образотворчості.

Більш як 500 робіт зводять нанівець наївну спробу автора перелічити імена учасників. Багатостильова експозиція-глиба створює прецедент для неодноразового відвідування.

Фото Ольги ПРОКОПЧУК.

Простір раритетів та перетинів доль

П'ятий Великий антикварний салон у Мистецькому Арсеналі відсунув на другий план розмови про мистецтво заради мистецтва. На плані першому висвітилися художницькі долі.

Це спостереження аж ніяк не нівелює значущості того, що організатори запропонували для огляду. Навпаки. Не менш цікавим, ніж відстеження мистецьких тенденцій, виявилось заглядання за лаштунки зібрань. А разом з тим і мотивація народження того чи іншого твору, походження того чи іншого колекційного екземпляру.

Приміром, однією з основних рубрик салону стала «Колекція в колекції. Спадщина Галаганів». Окрім історії родини в портретах, тут є чимало живописних шедеврів, що належать пензлям знаменитих художників. Біографія центральної постаті знаного роду – Григорія Павловича Галагана – привід для екранізації. Потомок козацького полковника, відомий меценат, він за життя поставив собі чимало пам'ятників у вигляді добрих справ.

Ще один розділ проекту та ще одна неймовірна доля: Поліна Райко із Цюрупинська на Херсонщині. В рамках салону відбувся «круглий стіл» на тему «Як врятувати об'єкт національного мистецького надбання – будинок Поліни Райко». Також відвідувачі побачили відеоінсталяцію «Дорога в Рай», створену за мотивами фресок

художниці, чий шлях у мистецтві розпочався в 70-річному віці – як реакція на втрату за короткий час чоловіка та двох дітей. Аби не збожеволіти, жінка пішла в магазин та накупила господарчих фарб, а також емалі, гуаші. А потім цілковито розмалювала свій будинок (зокрема, стелі, двері, стіни, ганок) краєвидами, небаченими рибками і пташками. Власний автопортрет в образі ангела намалювала на воротах. Живописна історія Поліни Райко тривала чотири роки (аж до її смерті). Нині піднялася хвиля небайдужих голосів, що вимагають порятунку будинку від руїнації. Йдеться навіть про те, щоб спорудити в столиці двійник цього шедедру наївного мистецтва.

Добірка творів постімпресіоніста Олексі Новаківського приїхала до Києва зі словацького Пряшева. До теперішньої прописки в колекції професора Миколи Мушинки полотна зберігалися у друга Новаківського – Івана Голубовського. Так само, як ця експозиція є свого роду перетином доль трьох особистостей, медіаінсталяція «Світлотінь» акумулює творчі шляхи Миколи Він-

грановського, Олександра Довженка, Юлії Солнцевої. «Світлотінь» – сполучення різноманітних речей, поезій, фрагментів стрічки «Повість полум'яних літ» (1960). Опановуючи акторську професію, майбутній відомий поет Вінграновський знявся у цьому фільмі в головній ролі. До слова, кінокартина Солнцевої удостоїлася призу Каннського фестивалю за найкращу режисуру.

...Виступаючи перед гостями гранд-проекту, генеральний директор Арсеналу Наталія Заболотна нагадала: «Великий антикварний салон уже п'ятий рік поспіль дає можливість широкому колу відвідувачів доторкнутися до справжніх шедеврів із музейних та приватних зібрань. У рамках цього проекту в попередні роки було представлено твори Амедео Модільяні, Пабло Пікассо, Костянтина Бранкузі, Олександри Екстер, Марка Шагала, Альберто Джакометті, Едгара Дега, Сальвадора Далі, Огюста Родена».

Кожне ім'я пробуджує гроно алузій. Кожен салон спокушає до того, щоб, замислюючись про природу творів, обережно гортати сторінки чужих життів.

Добірку підготувала Ольга КРАСОВСЬКА.

